

...

DEKRETAS

... d.

**kuriuo iš dalies keičiamas Dekretas Nr. 408/2016 dėl
valdymo sistemos reikalavimų**

Pagal Įstatymo Nr. 263/2016 (Atominės energijos įstatymas) 236 straipsnį, Valstybinė branduolinės saugos tarnyba, įgyvendindama 24 straipsnio 7 dalį, 29 straipsnio 7 dalį ir 30 straipsnio 9 dalį, nustato tai, kas nurodyta toliau.

I straipsnis

Dekretas Nr. 408/2016 dėl valdymo sistemoms keliamų reikalavimų iš dalies keičiamas taip, kaip nurodyta toliau.

1. 2 straipsnio a punkte po žodžio „įgyvendinimo“ įterpiamas žodis „stebėseną“.
2. 2 straipsnio a punkte žodis „veikla“ pakeičiamas žodžiu „pagerinimas“.
3. 2 straipsnio c punkte išbraukiamas žodis „darbuotojas“.
4. 2 straipsnio f punkto pabaigoje taškas pakeičiamas kabliataškiu.
5. Įterpiamas šis 2 straipsnio g punktas:

„g) vyresnioji vadovybė – fiziniai asmenys, turintys įgaliojimus priimti pagrindinius sprendimus dėl valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto politikos, išteklių ir veiklos krypties.

6. 3 straipsnio 1 dalies a punkte po žodžio „pasiekti“ įterpiamas žodis „sauga“.
7. 3 straipsnio 1 dalies a punkte po žodžio „tikslai“ įterpiami žodžiai „valdymo sistemos“.
8. 3 straipsnio 1 dalies a punkte žodis „tikslas“ pakeičiamas žodžiais „saugos tikslas“.
9. 3 straipsnio 2 dalyje po žodžio „pasiekti“ įterpiami žodžiai „valdymo sistemos saugos tikslą taip, kad kitų valdymo sistemos tikslų ir procesams bei veiklai keliamų reikalavimų įgyvendinimas neturėtų neigiamo poveikio saugos tikslo pasiekimui“.
10. 3 straipsnio 3 dalies pirmas sakinyss pakeičiamas žodžiais „Valdymo sistemos procesai ir veikla turi būti įgyvendinami taip, kad būtų pasiektas valdymo sistemos saugos tikslas ir įvykdyti integruotieji reikalavimai.“.
11. 3 straipsnio 5 dalies e punkte žodžiai „taip tarpusavyje susieti integruotieji reikalavimai“ pakeičiami žodžiais „taikomos priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią sukčiavimui ir jo išvengti“.

12. 3 straipsnio 5 dalies e punkte žodžiai „kad branduolinė sauga, radiacinė sauga, techninė sauga, radiacijos stebėseną, radiacijos avarinių situacijų valdymas“ pakeičiami žodžiais „suklastotas“.
13. 3 straipsnio 5 dalies e punkte žodžiai „saugumas yra nuolat užtikrinamas“ pakeičiami žodžiais „įtartini elementai“.
14. 3 straipsnio 5 dalies f punkte išbraukiami žodžiai „organizacinėje struktūroje“.
15. 3 straipsnio 5 dalies g punkte žodis „ir“ pakeičiamas kabliataškiu.
16. 3 straipsnio 5 dalies h punkte po žodžio „pasiekti“ įterpiamas žodis „sauga“.
17. 3 straipsnio 5 dalies h punkto pabaigoje taškas pakeičiamas kabliataškiu.
18. Pridedamas šis 3 straipsnio 5 dalies i punktas:

„i) rizikos valdymo įgyvendinimas siekiant valdymo sistemos saugos tikslo; rizikos valdymas, kaip reikalavimų nesilaikymo prevencijos dalis, turi apimti:

1. galimos neatitikties (toliau – galima neatitiktis) ir galimų jos priežasčių nustatymą;
2. prevencinių priemonių, kuriomis būtų užkirstas kelias galimam reikalavimų nesilaikymui, poreikio vertinimą;
3. prevencinės priemonės, proporcingos galimai galimos neatitikties priežastčiai, įgyvendinimą; nustatant prevencinę priemonę turi būti remiamasi savo veiklos patirtimi ir, jei įmanoma, kito asmens veiklos patirtimi, ir
4. prevencinės priemonės stebėseną ir vertinimą, atsižvelgiant į jos įgyvendinimo būklę, veiksmingumą ir efektyvumą“.

19. Įterpiamas šis 3 straipsnio 5 dalies j punktas:

„j) vienodo bendravimo metodo ir jį užtikrinančios kalbos specifikacija.“.

20. Įterpiama ši 3 straipsnio 6 dalis:

„6. Vyresniosios vadovybės nariai turi užtikrinti, kad:

- a) būtų nustatyta saugumo politika ir pasiektas valdymo sistemos saugos tikslas;
- b) valdymo sistemos tikslai, kuriais siekiama įgyvendinti valdymo sistemos saugos tikslą, valdymo sistemos planai ir valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto užduotys atitiktų saugos politiką, o į jų poveikį branduolinei saugai, radiacinei saugai, radiacinei apsaugai, techninei saugai, radiacinės situacijos stebėsenai, radiologinių avarijų valdymui ir saugai būtų atsižvelgiama ir jie būtų valdomi taip, kad branduolinė sauga, radiacinė sauga, techninė sauga, radiacinės situacijos stebėseną, radiologinių avarijų valdymas ir sauga nenukentėtų dėl kitų prioritetų;
- c) būtų stebimas ir vertinamas valdymo sistemos tinkamumas ir veiksmingumas, ir
- d) reguliariai atliekami įsivertinimai ir nepriklausomi vertinimai, susiję su:

1. vyresniosios vadovybės vykdomos veiklos, susijusios su valdymo sistemos saugos tikslu, vykdymu;
2. valdymo pajėgumais branduolinės saugos, radiacinės saugos, techninės saugos, radiacinės situacijos stebėsenos, neeilinių radiacijos įvykių valdymo ir saugumo srityse, įskaitant saugos kultūrą ir pagrindines nuostatas bei elgseną.“.

21. Įterpiama ši 3 straipsnio 7 dalis:

„7. Valdymo sistema turi būti sukurta ir įforminta dokumentais prieš pradedant veiklą, susijusią su branduolinės energijos naudojimu, nuo to laiko, kai procesai ir veikla gali turėti įtakos būsimam valdymo sistemos saugos tikslo pasiekimui. Tokiu atveju valdymo sistemos programa yra valdymo sistemos dokumentų dalis.“.

22. 4 straipsnio 2 dalies a punkto 2 papunktyje po žodžio „valdymas“ įterpiami žodžiai „pagal 15 straipsnio 1 dalį“.
23. 4 straipsnio 2 dalies c punkte žodis „tęstinumas“ pakeičiamas žodžiu „reguliariai“.
24. 4 straipsnio 2 dalies c punkte po žodžio „numatoma“ įterpiamas žodis „sauga“.
25. 4 straipsnio 2 dalies e punkto 4 papunktyje po žodžio „pasiekta“ įterpiamas žodis „sauga“.
26. 4 straipsnio 2 dalies e punkto 5 papunktyje žodis „ir“ išbraukiamas.
27. 4 straipsnio 2 dalies e punkto 6 papunkčio pabaigoje taškas pakeičiamas žodžiu „ir“.
28. Įterpiamas šis 4 straipsnio 2 dalies e punkto 7 papunktis:

„7) kad būtų galima valdyti ir įvertinti rangovo vykdomus procesus ir veiklą, turi būti užtikrintas tinkamas valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto darbuotojų skaičius.“.

29. 4 straipsnio 3 dalies antras sakinys išbraukiamas.
30. 5 straipsnio 1 dalyje kablelis pakeičiamas žodžiu „ir“.
31. 5 straipsnio 1 dalyje išbraukiami žodžiai „ir patvirtinimas“.
32. 5 straipsnio 2 dalyje kablelis pakeičiamas žodžiu „ir“.
33. 5 straipsnio 2 dalyje išbraukiami žodžiai „ir patvirtinimas“.
34. 5 straipsnio 3 dalyje kablelis pakeičiamas žodžiu „ir“.
35. 5 straipsnio 3 dalyje išbraukiami žodžiai „ir patvirtinimas“.
36. 6 straipsnio 1 dalies a punkte žodžiai „įsteigta ir įvykdyta“ pakeičiami žodžiu „paskirta“.
37. 6 straipsnio 1 dalies a punkte po žodžio „pasiekama“ įterpiamas žodis „sauga“.
38. 6 straipsnio 1 dalies b punkte žodis „kiekvienas“ keičiamas žodžiu „vadovo“.
39. 6 straipsnio 1 dalies b punkte išbraukiami žodžiai „vykdo veiklą, kuria siekiama užtikrinti ir pagerinti branduolinę saugą, radiacinę saugą, techninę saugą, radiacijos stebėseną, radiacijos avarijų valdymą ir saugumą“.
40. 6 straipsnio 1 dalies c punkto pradžioje įterpiami žodžiai „valdymo sistemos planas“.
41. 6 straipsnio 1 dalies c punkte žodžiai „valdymo sistemos plano kokybė turi būti gerinama“ pakeičiami žodžiais „turi būti vertinama tikslumo ir savalaikiškumo požiūriu ir nuolat atnaujinama“.
42. 6 straipsnio 1 dalies d punkte po žodžio „ir“ įterpiamas žodis „jo“.
43. 6 straipsnio 1 dalies d punkte išbraukiami žodžiai „gerinant jos kokybę“.

44. 6 straipsnio 1 dalies e punkte žodžiai „pašalinti neatitiktį“ pakeičiami žodžiais „pasiekti rezultatus“.

45. 6 straipsnio 1 dalies e punkte žodžiai „pagal d punktą“ įterpiami teksto pabaigoje.

46. Įterpiama ši 7 straipsnio 7 dalis:

„7. Jei valdymo sistemos pakeitimas neturi įtakos branduolinei saugai, radiacinei saugai, techninei saugai, radiacijos stebėsenai, ypatingų radiacijos įvykių valdymui ar saugumui, 2–5 dalių reikalavimai netaikomi.“.

47. 8 straipsnio 1 dalies a punkte po žodžio „pasiekama“ įterpiamas žodis „sauga“.

48. 9 straipsnio 1 dalies b punkte po žodžio „pasiekama“ įterpiamas žodis „sauga“.

49. 10 straipsnio 1 dalies įžanginėje dalyje žodžiai „sistemos pakeitimas“ pakeičiami žodžiu „sistema“.

50. 10 straipsnio 1 dalies įžanginėje dalyje po žodžio „valdymas“ įterpiami žodžiai „, įskaitant procesus“.

51. 10 straipsnio 1 dalies įžanginėje dalyje žodžiai „procesų ir veiklos pokyčiai“ pakeičiami žodžiu „veikla“.

52. 10 straipsnio 1 dalies a punkte po žodžio „pasiekti“ įterpiamas žodis „sauga“.

53. 10 straipsnio 1 dalies c punkte po žodžio „darbuotojas“ įterpiami žodžiai „turintis atitinkamus įgaliojimus jį įgyvendinti“.

54. 11 straipsnio 1 dalies e punkte žodis „ir“ išbraukiamas.

55. 11 straipsnio 1 dalies f punkto gale taškas pakeičiamas žodžiu „ir“.

56. Įterpiamas šis 11 straipsnio 1 dalies g punktas:

„g) aptikus apgaulingą, suklastotą ar įtartina elementą, nedelsiant informuoti Tarnybą.“.

57. 11 straipsnio 3 dalis išbraukiama.

58. 12 straipsnio 1 dalies a punkte žodžiai „numato kvalifikacijos reikalavimus, įskaitant profesinės patirties trukmę, atitinkančius darbuotojo vykdomo proceso ir veiklos rūšį ir svarbą“ pakeičiami žodžiais „numato kvalifikacijos reikalavimus, įskaitant profesinės patirties trukmę, ir kalbos bei bendravimo įgūdžių reikalavimus, atitinkančius darbuotojo vykdomo proceso ir veiklos rūšį ir svarbą“.

59. 13 straipsnis išdėstomas taip:

„13 straipsnis

Saugos kultūros kūrimas ir vertinimas

(1) Siekiant nuolat plėtoti saugos kultūrą valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto valdymo sistemoje:

a) turi būti užtikrintas pagrindinių saugos kultūros principų aiškumas ir suvokimas vadovybės nariams ir tiems, kurie vykdo procesus ir veiklą;

- b) vadovai turi užtikrinti, kad būtų ieškoma informacijos apie valdymo sistemos saugos tikslo pasiekimą ir ja būtų dalijamasi su kitais valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto darbuotojais;
- c) turi būti sudarytos sąlygos informuoti vadovus apie tai, kaip valdymo sistemą įgyvendinantis subjektas per to subjekto darbuotojus pasiekia valdymo sistemos saugos tikslą;
- d) turi būti veiksmingai užtikrinta, kad vadovų veikla padėtų plėtoti saugos kultūrą, visiškai atitinkančią valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto, įskaitant darbuotojus, vadovus ir organizaciją, ketinimus, visų pirma:
 - 1. padedama pranešti apie problemas, susijusias su branduoline sauga, radiacine sauga, technine sauga, radiacijos stebėseną ir radiacijos avarių valdymu;
 - 2. ugdomas požiūris, kad reikia kelti klausimus, ir
 - 3. veiklos ar sąlygų, galinčių turėti neigiamos įtakos branduolinei saugai, radiacinei saugai, techninei saugai, radiacijos stebėsenai ir radiacijos avarių valdymui, taisymas;
- e) užtikrinamas valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto pasirengimas imtis veiklos, būtinios valdymo sistemos saugos tikslui pasiekti, naudojantis savo kompetencija, kurią valdymo sistemą įgyvendinantis subjektas turi išlaikyti iš savo vidaus išteklių, įskaitant:
 - 1. kompetenciją teikti rekomendacijas dėl branduolinės saugos, radiacinės saugos, techninės saugos, radiacinės situacijos stebėsenos ir radiologinio avarinių situacijų valdymo visais valdymo lygmenimis;
 - 2. kompetenciją skatinti ir palaikyti stiprią saugos kultūrą, ir
 - 3. kompetenciją, leidžiančią suprasti techninius, žmogiškuosius ir organizacinius aspektus arba veiklą, skirtą branduolinei saugai, radiacinei saugai, techninei saugai, radiacinės situacijos stebėsenai ir radiologinių avarių valdymui užtikrinti;
- f) vadovai turi skatinti valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto darbuotojus ieškoti galimybių tobulinti valdymo sistemą ir procesus bei veiklą ir sudaryti tam sąlygas;
- g) valdymo sistema turi būti naudojama taip, kad būtų galima pasiekti valdymo sistemos saugos tikslą ir pagerinti branduolinės saugos, radiacinės saugos, techninės saugos, radiacinės stebėsenos, radiacinių incidentų valdymo lygį ir plėtoti saugos kultūrą užtikrinant branduolinę saugą, radiacinę saugą, techninę saugą, radiacinę stebėseną ir radiacinių incidentų valdymą:
 - 1. į tai atsižvelgiama priimant visus sprendimus ir
 - 2. nepakenkiama priimamiems sprendimams;
- h) išteklių pakankamumas, tinkamumas ir veiksmingumas turi būti vertinami proporcingai pagal 8–10 straipsnius, ir
- i) žinios ir informacija organizacijoje turi būti tvarkomos kaip ištekliai.

- (2) Valdymo sistemą įgyvendinantis subjektas turi užtikrinti, kad vadovai prisidėtų prie nuolatinio saugos kultūros plėtojimo:
- a) visi valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto darbuotojai prisidėtų prie saugos kultūros kūrimo;
 - b) jų elgesys ir elgsena skatintų ir ugdytų pasitikėjimą, bendradarbiavimą, konsultavimąsi ir bendravimą;
 - c) jie taikytų priemones, kuriomis skatinamas tyrimo ir mokymosi metodas visais lygmenimis ir vengiama taikstymosi, nedėmesingumo ir tyčinio neveikimo srityse, susijusiose su branduoline sauga, radiacine sauga, technine sauga, radiacine stebėseną ir radiacinių avarijų valdymu;
 - d) jie taikytų sisteminių metodą, pagal kurį atsižvelgiama į techninių, žmogiškųjų ir organizacinių veiksnių sąveiką, ir
 - e) jie reguliariai atliktų saugos kultūros įsivertinimą pagal savo procedūrinį vaidmenį.
- (3) Valdymo sistemą įgyvendinantis subjektas turi užtikrinti, kad būtų reguliariai vertinama saugos kultūra:
- a) vertinimas atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus visais valdymo lygmenimis ir visų pareigų organizacinėje struktūroje;
 - b) ne rečiau kaip kartą per metus atliekami vadovų įsivertinimai branduolinės saugos, radiacinės saugos, techninės saugos, radiacinės padėties stebėsenos, radiologinio avarijų valdymo ir saugos kultūros srityje, pasitelkiant valdymo ir saugos kultūros ekspertus, ir
 - c) tai dokumentuojama, įskaitant vertinimo išvadas ir priemones, kurių imtasi saugos kultūrai plėtoti.
- (4) Saugos kultūros vertinimo rezultatai turi būti pranešami kiekvienam valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto darbuotojui ir jo produkto ar paslaugos tiekėjui.
- (5) Valdymo sistemą įgyvendinantis subjektas turi užtikrinti, kad, remiantis saugos kultūros vertinimo išvadomis, būtų imtasi priemonių saugos kultūrai skatinti ir palaikyti, ypač gerinti vadovavimą branduolinei saugai, radiacinei saugai, techninei saugai, radiacinei stebėsenai ir radiacinių įvykių valdymui bei skatinti mokymosi metodą.
60. 14 straipsnio a punkto įžanginėje dalyje išbraukiamas žodis „aprašymas“.
61. 14 straipsnio a punkto 1 papunkčio pradžioje įrašomi žodžiai „saugumo aprašymas“.
62. 14 straipsnio a punkto 1 papunktyje taškas pakeičiamas žodžiu „ir“.
63. 14 straipsnio a punkto 2 papunktyje žodžiai „valdytojo tikslai“ pakeičiami žodžiais „bendri valdymo sistemą įgyvendinančio subjekto planai ir ketinimai, susiję su“.
64. 14 straipsnio a punkto 2 papunktyje žodžiai „kokybės užtikrinimas ir gerinimas“ pakeičiami žodžiais „sistemos saugos tikslas“.
65. 14 straipsnio a punkto 2 papunktyje žodžiai „procesai ir veiklos bei jų rezultatai ir“ pakeičiami kabliataškiu.
66. 14 straipsnio a punkto 3 papunktis išbraukiamas.

67. 14 straipsnio b punkto įžanginėje dalyje žodžiai „valdymo sistemos aprašymas, kuriame pateikiamas aprašymas“ pakeičiami žodžiais „dokumentas, kuriame pateikiamas vadybos sistemos aprašymas, t. y. valdymo sistemos programa, jei pagal Atominės energijos įstatymo 24 straipsnio 1 dalies a punktą vadybos sistemą įgyvendinantis subjektas privalo ją turėti, tiek, kiek“.
68. 14 straipsnio b punkto 4 papunktyje žodžiai „procesai ir veikla, jų rezultatai ir jų sąveika, grindžiami saugumo politika pagal a punktą, ir kuriuose pateikiama informacija apie jų parengimą, peržiūrą, patikrinimą ir patvirtinimą, įgyvendinimą, vertinimą ir tobulinimą, taip pat duomenų, susijusių su procesais ir veikla bei jų rezultatais, registravimą ir“ pakeičiami žodžiais „procesai ir veikla, jų rezultatai ir jų sąveika, grindžiami saugumo politika pagal a punktą, ir kuriuose pateikiama informacija apie jų parengimą, peržiūrą, patikrinimą ir patvirtinimą, jei reikia, įgyvendinimą, vertinimą ir tobulinimą, taip pat duomenų, susijusių su procesais ir veikla bei jų rezultatais, registravimą ir“.
69. 14 straipsnio e punkte kablelis pakeičiamas žodžiais „siekiant valdymo sistemos saugos tikslo; šie dokumentai yra“.
70. 14 straipsnio e punkte po žodžio „programos“ įterpiamas žodis „, planai“.
71. 14 straipsnio e punkte išbraukiami žodžiai „atrinkta įranga“.
72. 14 straipsnio e punkte žodžiai „ribos ir sąlygos, saugos ataskaitos“ pakeičiami žodžiais „leidžiamos veiklos dokumentai“.
73. 15 straipsnio 1 dalies a punkto 1 papunktyje po žodžio „pasiekiamas“ įterpiamas žodis „saugumas“.
74. 15 straipsnio 1 dalies c punkte išbraukiami žodžiai „; valdymo sistemos dokumentų pakeitimą turi patvirtinti valdymo sistemos dokumentus patvirtinęs darbuotojas, o jei tai neįmanoma – tas pačias procesines funkcijas atliekantis darbuotojas“.
75. 15 straipsnio 1 dalies d punkto pradžioje įrašomi žodžiai „struktūrizuota nuo bendro prie konkretaus“.
76. 15 straipsnio 1 dalies d punkte po žodžio „įskaitomi“ įterpiami žodžiai „ir tarpusavyje susiję“.
77. 15 straipsnio 1 dalies d punkte po žodžio „išsamus“ įterpiami žodžiai „ir nedviprasmiškas“.
78. 15 straipsnio 1 dalies d punkte išbraukiami žodžiai „ir lengvai“.
79. 15 straipsnio 1 dalies f punkto įžanginėje dalyje pradžioje įterpiami žodžiai „išskyrus dokumentus, susijusius su planavimu valdymo sistemoje“.
80. 15 straipsnio 1 dalies g punkto pradžioje įterpiami žodžiai „išskyrus dokumentus, susijusius su planavimu valdymo sistemoje“.
81. 15 straipsnio 2 dalies b punkte po žodžio „vykdymas“ įterpiamas žodis „saugos“.
82. 15 straipsnio 3 dalies a punkto pabaigoje įrašomi žodžiai „apsauga nuo radiacijos, techninė sauga, radiacijos stebėseną, radiacinių avarijų valdymas ir saugumas;“.
83. 15 straipsnio 3 dalies c punkto pabaigoje įterpiami žodžiai „, radiacinė sauga, techninė sauga, radiacinės situacijos stebėseną, radiologinių avarijų valdymas ir saugumas“.
84. 16 straipsnio e punkto 2 papunktyje po žodžio „patvirtinimo“ įterpiami žodžiai „, jei reikalaujama“.
85. 16 straipsnio e punkto 6 papunktyje po žodžio „ir“ įterpiami žodžiai „jo gebėjimai“.

II straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Apie šį dekretą buvo pranešta pagal 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, su pakeitimais.

III straipsnis

Įsigaliojimo data

Šis dekretas įsigalioja 2026 m. vasario 1 d.